

TÜRKİYE'DE BAŞARISIZ DARBEYE KARŞI SUUDİ ARABİSTAN'IN TUTUMU

Fahem Mohammed QADRİ

ÖZET

Suudi Arabistan ile Türkiye'yi, iki kardeş halklar arasındaki kaynaşmayı meydana getiren kardeşçe/dostça ilişkiler birbirine bağlar. Aralarındaki bu ilişkiler, son zamanlarda Kral Selman bin Abdülaziz'in tahta çıkışından sonra, iki kardeş ülke arasındaki ilişkiler tarihinde yeni bir aşamaya başlamak için, hızlı bir şekilde gelişti.

15 Temmuz'da Türkiye, Türkiye içindeki güvenlik ve istikrarı bozma, özellikle de Türkiye'nin şu anda çok zulüm ve haksızlığa/acıya maruz kalan Müslüman halkları destekleyerek, İslam milletinin can damarını temsil etmesinden dolayı İslam dünyasında büyük bir boşluk yaratma amaçlı bir askeri darbe yaşadı. Başarısız darbenin ilk dakikalarının başlaması ile kamu düzenini bozmayı, kargaşa meydana getirmeyi ve Türkiye'deki meşru hükümeti ele geçirmeyi hedefleyince - Bazı Arap hükümetleri ve İslam ülkelerinden darbeye geç kınama gelmesine rağmen, Arap ve İslam halkları başından beri ve hala bağımsız Türk halkının ve onun meşru hükümetinin yanında duruyor. - tüm Müslüman halkları buna karşı çıktı ve kınadı. Bu ülkelerin başında halkı, bilginleri, düşünürleri ve hükümetiyle, halk ve hükümet olarak Türkiye'deki kardeşlerinin yanında duran, Türk halkına ve meşru hükümetine desteğini açıklayan, askeri darbeyi kınayan – ki bu askeri darbe sadece Türk halkı ve Türkiye'yi

zayıflatmak için değil, aynı zamanda İslam ümmetini zayıflatmayı hedefliyor- Suudi Arabistan'dır.

SUUDİ ARABİSTAN'DA TÜRKİYE'DEKİ DARBENİN YANKILARI

Türkiye Temmuz ortasında başarısız bir darbeye şahit oldu. Darbeciler Türkiye'yi, Adalet ve Kalkınma Partisinin 2002 yılında iktidara yükselişi ile gerçekleştirdiği tüm yatırımları ve başarıları yok ederek, diktatörlük ve askeri vesayet altına döndürmek istedi. Türkiye Cumhuriyeti sivil hükümetleri deviren/düşüren birçok askeri darbe görmüştür. Her Türk'ün şahit olduğu bu darbelerden sonra kaos / kargaşa meydana gelmiştir. (Fakat) Bu darbe yerel ve uluslararası tepkileri açısından daha önceki darbelerden farklıdır.

Yerel olarak: Türk halkı tüm siyasi ve parti bağlantılarını göz ardı ederek, Türkiye ve Türk halkını yok etmeyi hedefleyen komploları ortadan kaldırmak için sokağa çıktı.

Uluslararası olarak: Başarısız darbenin ilk saatlerinde, dünya devletlerinin birçoğunun durumu, kınama, sessizlik ve tedbirli bir yorum arasındaydı. Fakat Türk halkı sokağa çıktıktan, askeri darbeyi başarısızlığa uğrattıktan ve işler normal konuma döndükten sonra, dünya devletlerinin çoğu, Türk halkı tarafından seçilen meşru Türk hükümetine desteklerini açıkladılar.

Biz başarısız darbeden sonra Suudi Arabistan'ın pozisyonuna bakacağız.

Suudi Arabistan darbenin ilk saatlerinde bu darbeyi kınayan resmi bir bildiri yayınladı. (Fakat bundan sonra) Suudi hükümeti Türkiye'de olup bitenler hakkında sessiz kaldı ve darbeyi kınayan veya destekleyen açıklama dışındakilere çekince koydu.

Darbenin başarısız olduğu anlaşıldığı ertesi gün (15 inden sonra) Suudi Arabistan kralı Türkiye'de işlerin yoluna girmesini, memnuniyetle karşıladığını ifade etti.

Suudi Arabistan'ın darbeyi kınamasındaki gecikmenin birkaç sebebi vardır. Bu sebepler (bu) kâğıtta/yazıda sunulacaktır.

Fakat (bu sebepleri açıklamadan önce) Suudi medyasında başarısız darbe ile ilgili yazılanlar şunlardır:

İlk anlarda bazı Suudi medyası, gerçekleri bozan diğer Arap kanalları.... gibi Türkiye'deki rejimin asker tarafından düşürüldüğünü açıkladı. Fakat Türk halkı darbeyi başarısızlığa uğrattıktan sonra, Türkiye'deki darbenin başarılı olduğunu açıklayan medya açıklamalardan vazgeçmeye ve gerçeğe boyun eğmeye başladı. Suudi Arabistan'daki gazete ve dergilerde ertesi günün sabahında gazete başlıklarına Türkiye'nin şahit olduğu darbeyi yazarak, Türk halkının meşru hükûmetin yanında duruşunun, darbeyi başarısızlığa uğrattığını vurguladı.

Suudi bilim adamları ve aydınlara gelince, darbenin başından itibaren onların durumu netti. Onlar yazılarında ve yorumlarında Türk halkını ve onun meşru hükümetini desteklediler ve darbeyi kınadılar.

Suudi Arabistan hükümetinin Uyanış Hareketi simalarından biri olarak kabul edilen el-Arifi Twitırda kendine ait olan notta/tivitte Türk halkını ve hükümetini destekledi. Suudi vaiz Yüksek Suudi yargı Enstitüsü'nde karşılaştırmalı hukuk profesörü Abdülaziz el-Fawzan, Twitırda kendine ait olan notta/tivitte Türkiye'de askeri darbenin başarısız olmasını büyük bir nimet olarak vurguladı ve Türkiye'de paralel terör örgütünün halkına ve vatanına ihanet ettiğini ekledi. Suudi vaiz Salman ünlü Twitte kardeş Türk halkına dualarını yazılmıştır. Orada güvenli, kuvvetli Türkiye'ye karşı komplo vardır. Allah'ım Türkiye'yi dünya ve Siyonistlerin tuzaklarından koru...Suudi halkı, sosyal ağ sitelerindeki görüş/yorum ve reklam kampanyaları aracılığıyla kardeş Türk halkının yanında durmaları, kardeş Türk halkı ve onun meşru hükümetinin bu zor anlarında devamlı onlara dua etmeleri sebebiyle darbeye karşı ilk andan itibaren durumları açtı.

RESMİ AÇIKLAMA YOLUYLA SUUDİ ARBİSTAN'IN DARBİYİ KINAMASI

Temmuz ayı ortasında Türkiye'nin tanık olduğu başarısız darbenin ilk dakikalarında, dünya devletlerinin birçoğunun durumu, kınama, sessizlik ve tedbirli yorum arasında gidip geliyordu. Türk halkı sokağa çıktıktan ve askeri darbeyi başarısızlığa uğrattıktan ve işler normale döndükten sonra dünya devletlerinin çoğu Türk halkı tarafından seçilen meşru Türk hükümetine desteklerini açıkladılar. Fakat Suudi Arabistan askeri darbenin ertesi gününde Türkiye'de işlerin yoluna girmesini memnuniyetle karşıladı. Türk-Suudi ilişkilerinin çeşitli alanlarda- ki bunlar arasında iki ülke arasındaki güvenlik antlaşması da vardır - büyük gelişmeye tanık olmasına rağmen, birçok politikacı ve aydın, 15 Temmuz 2016 da Türkiye'de gerçekleşen darbe girişiminde Katar ve diğer bazı ülkeler darbe kalkışmasına karşı tutumunu belirlemişken Suudi Arabistan darbe kalkışmasının/girişiminin ilk saatlerden itibaren niçin askeri darbeye karşı tutumunu belirlemedi diye soruyor.

Türk halkı tarafından seçilmiş Türk meşru hükümetine karşı bir askeri darbe girişimi hakkında Suudi Arabistan'ın pozisyonunu geciktirmesi, ülkedeki Türk çevrelerini harekete geçirdi.

Biz Suudi Arabistan'ın pozisyonunun ilk saatlerden itibaren 15 saat geçip, durum belli olduktan sonra darbe girişimini ertesi gün kınamasını, askeri darbe girişimi reddetmesini ve Türk hükümetine verdiği desteği açıklamasını, onun bu konuda net olmadığını söyleyebiliriz.

Türk tarafı dış politikasını yeniden gözden geçirebilir. Sebep darbe kalkışma haberinin duyulduğu ilk andan itibaren darbe girişiminin kınanması, Türk halkı ve onun meşru hükümetinin yanında olduğunun açıklanması gerekiyordu.

TÜRKİYE'DE BAŞARISIZ DARBE GİRİŞİMİ SIRASINDA SUUDİ ARABİSTAN'IN GEÇ AÇIKLAMA YAPMA SEBEBİ NEDİR.

Birçok siyasi analist Türkiye'de bir askeri darbe girişiminde Suudi Arabistan'ın konumunu geciktirmesinin çeşitli nedenleri olduğunu söylüyor. Bunlardan en önemlisi Suudi kraliyet ailesi içinde uyuşmazlık. Bu durum doğrudan doğruya kraliyet sarayında birçok yerel, bölgesel ve uluslararası yargı ile ilgili şu an Suudi Arabistan'ın yaşadığı zor ve kritik siyasi durumlardan dolayı Türkiye'deki askeri darbeyi kınama ile ilgili karar almayı etkileyebilir, düşünülmeden, aceleci ve siyasi doğaçlama durumlarına müsaade etmeyebilir. Özellikle de başladığından günümüze kadar bir buçuk yıl geçmesine rağmen, hala büyük paralar ödediği, çok pahalıya mal olan Yemen'e savaş kararı aldıktan sonra. Bazısı Suudi Arabistan'ın Türkiye'deki darbeyi kınama konusunda gecikmesini krallığın birçok bölgesel ve uluslararası konularda geç karar verme doğasına bağlıyor. Onlardan bazıları da şu anda Türkiye gibi güçlü bir stratejik müttefike korkunç (bir şekilde) ihtiyacı olduğunu söylüyor. Bir kısmı da krallık kazananı/galip geleni bekledi. Darbecileri destekleyen bir müttefik olarak ondan nasıl faydalanacak. Suudi tarafının böyle bir tereddütlü veya şaşkın/şüpheli/kafası karışık duruşu belki de önceki dönemlerde iki ülke arasındaki yabancılaşma ve uzaklaşma politikası olduğu zamanda anlaşılabilir ve kabul edilebilirdi. Fakat son zamanlarda iki ülke arasında gördüğümüz bu büyük yakınlıktan ve iki ülke arasında güvenlik ve askeri konularda koordinasyona kadar ulaşan ve neredeyse İslam âleminde en büyük iki İslam devleti arasında bir stratejik ittifak gibi görünmeye başladığı, dünyanın her tarafındaki Müslümanlar ve tüm bölge halklarının onu arzuladığı ikili ilişkilerden sonra olunca, bu bugün kesinlikle kabul edilemez bir durumdur.

Bugün Suudi Arabistan sadece kendi halkına karşı değil, aynı zamanda bir bütün olarak İslam dünyasının halklarına karşı sorumluluklarının büyüklüğünün iyi farkında olmalı, hangi şart ve gerekçe altında, tehlikenin büyüklüğü ne olursa olsun, ayrılma ve terk etmenin mümkün olmadığı siyasi ve dini yükümlülüklerini tamamen yerine getirmesi gerekir.

Türk tarafına gelince başarısız darbe girişiminden sonra, müttefiklerinden Türkiye'nin düşmanlarını değerlendirmek için net kriterleri belirledi. Ankara'ya heyet göndermeden destek açıklamaları mümkün olmayacak. Bu kriter şu ana kadar imtihanında başarısız olan Suudi Arabistan için de geçerlidir. Ne yazık ki can düşmanı İran bu başarısızlıktan zekice hareket ederek yararlanıp başarılı olmuştur. Tahran, Katar'la kıyaslandığında geç de olsa, Türk başkentine dışişleri bakanı, Muhammed Cevad Zarif'i gönderdi. İran medyası darbede Suudi Arabistan'ın pozisyon zayıflığını kabul göstermek ve bundan yararlanmak için çalıştı. Ama Türk Dışişleri Suudi pozisyonuyla ilgili Türk tarafının kızgınlığı/hoşnutsuzluğu hakkındaki söylentileri yalanladı ve Riyad'ın darbe girişimine karşı net bir tavır ortaya koyduğunu varsaydı/kabul etti. Bu Türklerin krallığa, onların yanındaki konumunu/durumunu gösteren açık bir mesajdır. "Geç olarak gelmek, gelmemekten daha iyidir" kuralına göre Suudi Arabistan önümüzdeki dönemde dengesizliği gidermek için gayret etmesi gerekir. Suudi Arabistan'a yeni Türkiye'de Tahran ve Moskova'nın çalıştığı gibi yüksek bir yer edinmesi gerekir. Aynı zamanda Suudi Arabistan Türk, Rus, İran yakınlaşmasından istifade edebilir ve Türkler, Suudi Arabistan ile İran arasındaki ilişkileri düzeltmek için arabuluculuk rolü üstlenebilir.

SONUÇ

Tarihi okuduğumuzda, Türkiye'nin, Ülke ve Türk vatandaşı için olumsuz sonuçlara yol açan birçok askeri darbeye tanıklık ettiğini görürüz. Büyük Türk tarihinin karanlık bu dönemlerinde Türkiye Cumhuriyetinde çoğu kurumda bozulma hat safhaya gelmiş, durgunluğun hâkim olduğu ekonomi bozulmuş, eğitim ve sağlık seviyesinde düşüşler olmuştur.

Türk halkı son darbenin ilk anlarından itibaren baş gösteren tehlikeyi, yeni Türkiye'yi ve onun dev kurumlarını ele geçirmeyi hedefleyen komployu anlayabildi ve acımasız darbeyi püskürtmek için toplumun tüm kesimleri dışarı çıkararak dünyaya, İslam âleminin düşmanlarına ve milletin düşmanlarına darbeler ve entrika döneminin sonsuza dek bittiğini haber verdi. Türk

halkı bugün geçmişten daha bilinçli. Türkiye sadece kendini değil tüm İslam ümmetini ele geçirmeyi amaçlayan tüm komplolara karşı koyabilir.

İslam dünyası Türk halkının ve onun meşru hükümetinin yanında duruşunu göstermiştir. Suudi Arabistan halk ve hükümet olarak darbeyi reddeden ve Türkiye'yi destekleyen ülkelerin başındaydı. Fakat Suudi hükümetinin başarısız darbenin ilk saatlerinde durumunu belirlemede karışıklık vardı. Darbeden 15 saat sonra Türkiye'deki darbeyi kınayan açıklama, Suudi hükümeti hakkındaki olumsuzlukların dağıtılmasına yol açmıştı. Suudi hükümetinin pozisyonunun aksine halk, darbenin ilk anlarından itibaren kardeş Türk halkı ve onun meşru hükümeti yanındaki pozisyonunda belirsiz/karışıklık yoktu ve tutumu netti. Darbenin kınanmasında Suudi hükümetinin konumda birçok gecikmenin nedenini anlamak mümkün. Darbenin kınanmasının gecikmesi, gelmemesinden daha iyidir. Herkesin İslam Ümmet düşmanları tarafından yapılan tüm komplolara karşı ortak bir iş birliği ve dayanışmaya ihtiyaç olduğu konusunda bilinçlenmesi gerekir. Allah'a hamd olsun bitti.